

СЛОБОДАН СЕЛЕНИЋ (1933–1995)

(приредила Милена Кулић)

УВОДНА РЕЧ

Слободан Селенић (1933–1995) био је значајна појава у културном животу свога времена: романописац, академик, професор, теоретичар, уредник и критичар, који је битно утицао на прозу 20. века, као и на савремену мисао о драми и позоришту. Иако је најпре истраживан као прозни и драмски писац, позоришни аспект његовог рада није био предмет темељнијег и обухватног истраживања. Од првог романа, који је написао са 35 година, уноси у роман и драмске комаде велике теме, у константном дијалогу са својим временом. Велике теме попут „појавних облика југословенске верзије социјалистичке револуције, преузимања власти од стране *нове класе* после победе партизана, комуниста или народноослободилачког покрета”, приметимо и у романима *Писмо Ђлава* (1972), *Пријатељи* (1980), *Очеви и оци* (1985), *Тимор морјис* (1989) и *Убиство с њредумицљајем* (1993). Речи Ненада Прокића о Селенићу често се понављају: „Био је паметан као пчелица и леп као скандинавски принц. Представљао је углађену, паметну и лепо васпитану Србију.”

Када је реч о драми, Слободан Селенић указује на карактеристична кретања у светској и српској драми која се супротставља реалистичкој драмској форми, полазећи од претпоставке да у 20. веку не постоји само један доминантни драмски израз. Аутор *Драмских њраваца 20. века* (1971) и *Анђажмана у драмској форми* (1965) и антологија *Аванјарна драма* (1964) и *Савремена српска драма* (1977), своју мисао о драми заснива на теорији хибридности жанрова, чиме негира Бодријаров закључак да је с позориштем готово („Simulations”, Continental Aesthetics, Romanticism to Postmodernism,

2001, 413). У покушају да систематично прикаже најбитније тенденције у развоју драме 20. века и да прикаже актуелне драматуршке амбиције, Селенић је направио условну класификацију на седам праваца: авангардна драма, експресионизам, епско позориште, театрализам, филозофска драма, симболистичка и поетска драма, нови ритуални театар. Покушаји да се допре до Селенићеве поетике, у драмском и прозном опусу, подразумевају идеју о прожимању различитих дисциплина и начина мишљења. Стога, три различита рада о Селенићевом делу објављена у овом темату послужиће тек као један доказ за опречна мишљења у књижевној критици да је Слободан Селенић био *веома* заинтересован и *нимало* заинтересован за питања поетике и језика. Оваква питања о Селенићевој поетици дубоко залазе у интерпретацију књижевних и критичких текстова, а наше трагање за поетиком јесте у функцији бољег разумевања пишевог система. Трагање за одговорима може поново показати да је Селенићево литерарно дело вредније и веће него што се мисли. Такав закључак можемо донети тек синтезом његовог целокупног професорског, списатељског, позоришног и критичарског ума.

Уредништво *Лейојиса Мајице српске* препознало је важност подсећања на Слободана Селенића и овим тематским блоком обележило деведесетогодишњицу пишевог рођења.

Милена Кулић